

[Tønnesen.]

geri kan opnå maksimale rabatter, som selvfølgelig kommer nybyggeriet til gode. Maksimale rabatter kan man jo opnå på mange, mange enheder inden for byggeriet. Man kan blot nævne ting som køleskabe, elkøkkener, døre, skabslåger og mange, mange andre ting.

Hos de sociale selskaber burde der efter vor opfattelse indføres dette begreb: hvad ønsker fremtidens lejere? Hvis man indfører det begreb, så vil man derved undgå det, man kalder prestigebyggeri. Prestigebyggeri har den skavank, at det straks løber ind i udlejningsvanskeligheder på grund af for høje lejer. Ingen har så vidt mig bekendt hidtil spurgt lejerne; man har bygget og så har man sagt: værsgo, så kan lejerne flytte ind.

Jeg tror nok, det ligger sådan, at det, de unge af i dag efterlyser, er det, man kalder trivselsvenligt byggeri, og trivselsvenligt byggeri er det ikke vanskeligt at finde ud af hvad er, for vi har så meget af det i forvejen i forne tiders byggeri.

Forslag til lov om ændring af realkreditinstitutter går vi ind for, idet vi har det håb, at ændringerne for finansiering af det sociale byggeri vil kunne lette mulighederne for parcelhussektoren, hvor den maksimale lånegrænse fastsættes til 80 pct., da lånebehovet fra det sociale byggeri vil blive mindre og dermed kunne give den ønskede stimulerende virkning.

Vi deler ikke nervøsiteten med hensyn til kommunernes finansieringsmuligheder, hvad angår de 5 pct. De fleste kommuner landet over har for længst sikret sig jordarealer, og disse jordarealer, det ligger jo i forliget, vil kunne indgå som kommunernes andel. Der kom nogle betragtninger herom fra hr. Ingomar Petersen fra det radikale venstre, og disse betragtninger deler jeg. Det vil altså sige, at der i udvalget er chance for en dialog om disse ting, og ikke alene en dialog, men også praktiske resultater. Der blev også sagt en del fra de andre ordførere, som vi er enige i.

Med hensyn til det af hr. Kaj Hansen m.fl. fremsatte lovforslag er jeg nødt til at sige, at vi ikke ser os i stand til at medvirke. Vi mener ikke, vi kan dele momsydelsen op, for hvis man begynder et sted, så kan man begynde en hel masse andre steder, og det

finder vi ikke ville være en rimelig ting. Dermed har vi ikke udtalt os om anti- og sympati men vi har simpelt hen sagt, at vi mener, det er en praktisk-uhensigtsmæssig løsning.

Men vi tilsiger vor positive medvirken med hensyn til de to foran omtalte lovforslag.

Henning Philipsen (SF):

Når nu ministeren har fremsat lovforslagene, er det naturligvis ganske rimeligt, at vi også får en debat om dem. Men hvis man erindrer debatten i juni måned, så er der i hvert fald, i og med at disse forslag er fremsat, intet som helst nyt under solen, som i sig selv kan betinge en lang og omfangsrig debat i dag.

Lad os alligevel prøve at tage noget af det op, som ligger i forslagene. Vi vil naturligvis ikke afvise, at en ordentlig boligproduktion på 40.000 boliger kan være særdeles realistisk. Den kan være særdeles realistisk ikke mindst set i forhold til befolkningsudviklingen på baggrund af tidligere års byggeri, som jo i høj grad også hang sammen med det, vi dengang kaldte de store årganges opdukken som boligtagere.

Hvad der er nok så interessant som spørgsmålet om de 40.000 boliger er spørgsmålet om fordelingen på art og størrelse af 40.000 boliger om året. Den forekommer mig at være særdeles interessant og en nødvendig ting for os at beskæftige os med. Lad mig slå fast, at hvis man kan etablere en stabil byggerytme — og jeg understreger en stabil byggerytme — for 40.000 boliger om året, så er det særdeles ønskværdigt. Mest af alt er det ønskværdigt af hensyn til beskæftigelsen i byggeriet og lige så meget af hensyn til de øvrige deltagere i en byggeproces. Jeg tænker her på teknikernes og virksomhedernes muligheder for at planlægge og disponere flere år frem i tiden.

Men når man ser på sammensætningen af byggeriet på art og størrelse, så konstaterer man, at det, der er den afgivne hensigts-erklærings tal ved dette boligforlig, er, at 20 pct. af det skal være almenyttigt byggeri, og resten skal være privat byggeri. Heroverfor må man føje til efter min mening, at her går man én gang til galt i byen. Alfa og omega for at få disse hensigtserklæringer opfyldt er efter min mening, at man til-